

Mackó a búzában

Medvének mondják és Mackónak becézik. Ha rátalálnak, simogatás nincs a szavukban, inkább szédületes káromkodások sorozata indul el, és vasrudakkal esnek neki. Ha csak az egyik dob fogja meg, akkor is fél nap, mire megnyúzzák. Szótári tömörséggel el tudnám ugyan mondani, hogyan fogják a medvét, de megkérdem inkább attól, akinek gyakorlata van benne.

Azt talán fölösleges is említenem, hogy nem négy-lábú medvéről van szó, és brummogni sem szokott, inkább a gép buffan egyet, ha torkán akad. Sok acat, folyondár és némi búza keveréke adja, ebből pedig sok van ebben az évben. Mindenestre kombájnnal fogják.

Személyes ügyem van az aratás körül, nem kerülhetem meg, néhány szót áldoznom kell rá. Szép ígérget, nehéz aratás címmel írtam valamit az újságban akkor, amikor még nem arattak. Olyasmi volt benne, hogy nehéz aratás előtt állunk. Üzenetet kaptam az egyik termelőszövetkeztől, hogy fölösleges ilyen bolondságokat írni. Vegyük végre tudomásul, hogy a mezőgazdasági munkák közül az aratás a legkönnyebb: munkába áll az a néhány gép és néhány ember, akire ezt a fontos munkát rábízta, és szépen, csöndben learatnak.

Valami őseinktől visszamaradt sóvárgás van bennünk, belénk szorult a nosztalgia, amikor ilyeneket mondtunk. Nem üzenetem vissza, hogy minden évben járóm a tarlókat, és könnyű aratást még nem láttam, bár tudom, hogy fokozatai vannak. Nem először fordult elő, hogy Medárd után a viharok vagy öszekócolják vagy lefektetik és simára tapossák a búzát, és ilyen erőszakos segédletre mindenféle gazok kerekednek fölül, attól pedig minden kombájnos visszafelé imádkozik. Akkor is kár lett volna a kontrával előállni, amikor nyakunkba zuhant a sok eső, hiszen ezt én sem kalkulálhattam bele az előrejelzésbe. Most azonban, amikor süt a nap, száraz a búza, amikor igazi jó aratási idő van, csak megkérdem: Tapén — nem innen jött az üzenet! — mindenkitől: ugye, most könnyű az aratás?

Aki először válaszol, a kisebbik Bodó István: — Biztosan könnyű, de én nem aratok, csak szállítok. Őlök a kormánytól, pótkocsis teherautóval odamegynek a kombájnnal, telecsurgatják, és futhatnak vele.

— Valóban könnyű — mondanám, ha nem látnám. Taposott úton jött ugyan a kocsi, de elsüllyedt a kereke, tengelyig. Egyszerű a dolog, le kell kapcsolni a pótkocsit, itt a nagy traktor, majd kihúzza. Csak hogy nem lehet lekapszolni, mert a félrebillent kocsit megfeszítette az utána futó rúdját. A két kocsit együtt mozdítható, vagy nem, de inkább visszafelé, mint előre. Odaáll a rettetés erős nagy traktor a végére, magához köti őket — és elkezd táncolni. Akárhogy erőlködik, fél óra már eltelt, nem megy. Hat ember ténnyé bele minden ötletét, mind leperget rólág. Elmúlik egy óra, sikerült kétélféle választani teherautót és pótkocsit. Most már könnyű, kirántják az első — és közben, álló helyben elsüllyedt a második. Ha előre húznák, belelépne az első gödörbe, megint hátulról cibálja tehát a traktor. A rúd nem maradhat gazdátlanul, egy üres teherautó áll elébe, szembe vele. A traktor húzza, a másik tolja, de a pótkocsi marad. Le kéne eresztetni a szemet, de itt a vízesárok, nem lehet. Nincs más megoldás, szaladjanak haza az egyik teherautó, hoz-

zon ki markolót, rakják át a búzát másik kocsira, és húzzák ki üresen. Reggel kilenc előtt akadt el a fuvar, lesz ebből dél, mire kievickél.

— Csak a traktor mibe kerül egy napra?

— Négy-ötezer forint. De tegye hozzá, az is veszteség, hogy a neki szánt munkát addig senki és semmi el nem végzi.

Lépjünk odébb, keressünk olyan embert, aki vígan arat. Szabó János a masinista, és ami jót mondani lehet, mind elmondja. Voltak ugyan nehézők, legalább tízszer elsüllyedt már — az is megessett, hogy az olajosok daruja emelte ki a sárból az egyik kombájnt mindenestől —, de most szépen megy.

— Miért nem tesznek a gépre dupla kereket?

— Azért, mert — látszik rajta, a messziről jött okos emberek nagyon nem szeretik még nézni sem —, azért nem tesznek, mert nincsen. Ha volna, legalább ötvenezer forint lenne darabja. És tönkretenné a sebességváltót ezen a talajon.

Megúsztuk szépen, ebből a kérdésből nem lett mackó, nem akadt senkinek a torkán, léphetünk tovább.

— Fogott medvét?

— Még nem.

— Szerencse?

— Vigyázni kell. Tudni kell játszani a géppel: úgy kell eresztetni, hogy ne ehesen többet, mint amennyi belefér.

— Tehát a munka közben elkövetett gondatlanságot nevezik mackónak?

— A gépészen múlik, az biztos.

Révész Kálmán rosszabb gépen ül.

— Könnyű?

— Ha azt hiszi, cseréljünk. Megszokott a segédvezető, mert ezen dolgozni kell. A könnyű munkát bolond ember hagyja ott legfőképpen.

— Nincs váltótársa?

— Kezdem reggel 6-kor, este kilenc, mire hazaérek. Reggelizni, ebédelni leszálok, különben nem. Csak ha baj van.

— Mackó?

— Eddig kettő.

— Az előbb hallottam, a gépész hibája.

Nincs vasvilla az aratásnál, csak Révész Kálmán szemében villan kettő. — A bontása iszonyatos. Fölmegeyek a gépházba, kibontom a lemezt, és pájszeral elkezdem forgatni a dobót. Ha mozdítani tudom egyáltalán. Hely sincsen, hozzáférni se lehet. Ezen a gépen kétemberes meg háromemberes hibák vannak, de én egyedül vagyok.

— Segítenek talán?

— Persze, de akkor ők is állnak. Vasárnap, elnöki segédlettel hármásban nyúztuk a medvét. Fél nap ráment.

— Más bajok?

— Nincs alkatrésze.

— Emlékszem a nyilatkozatokra: van alkatrésze.

— Monja meg, hova szerelhetem be a nyilatkozatot? Szétszedtünk egy kombájnt, a kettő közül a gyöngébbet, két szövetkezet jár rá, ha valami baj történik.

— Régi gépet cserélni kellett volna.

— Nem régi, kora miatt ekkora értéket nem szabad eldobni.

Akárhogy nézem, ezt a „mackót” gépkereskedelmünknek kell átutalnunk: fejtsé meg ha tudja. Vagy legalább mozgassa.

— Kettő helyett dolgozik. Mi a fizetés?

— Most tisztázódik. Olyan még nem volt, hogy aratás közben itthagya valaki a gépet, most kell vezetői határozat a fizetésre is. Azt mondják, a másíknak a felét megkapom.

— Este kilenc, mire hazaér...

— ...és nincs mindig erőm vacsorázni.

— Gondolom, álmatlanság nem győtri.

— Alvásra nincs panaszom, de csak akkor, ha jól megy a gép.

Búcsúzáskor tudom meg, ebben a táblában két kombájnos érettségivel dolgozik. Szekeres Lajos és Révész Kálmán.

Horváth Dezső

Negyven-milliárd ruházatra

Az év végéig várhatóan mintegy 40 milliárd forintot, a tavalyinál 7—8 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolít le a kereskedelem ruházati cikkekkel. Az év második felében igyekeznek kiküszöbölni az első félév hiányosságait, ennek megfelelően nagyobb lesz a szőnyegválaszték, az igényeknek megfelelő ellátást biztosítanak más lakástextil-áruból is. Felsőruházati konfekciócikkekkel is elfogadta az ipar a kereskedelem nagyobb tételű megrendeléseit. További 450 ezer darab márkás farmer érkezett importból, s hazai termelésből, illetve vietnami importból az igények szerint szállítanak munkaruhát a boltokba.

A Belkereskedelmi Minisztérium csütörtöki sajtótájékoztatóján elmondták: a következő hónapokban javul a divatköltőáru-ellátás is; az ipar az idén először gyárt tökéletes importonálból csaknem félmillió pulóvert, kardigánt és más holmit. Az év első felében szűk volt a választék csecsemőruházati cikkekkel, a második felében e téren is javulás várható, mert eddig beföldre nem gyártott, jó minőségű piüsskalméból több mint félmillió kis ruha készült. Ezeket eddig importálni kellett. Az eddigiekhez hasonlóan ki tudják elégíteni az igényeket férfingekből, bár a vasalásra szoruló gyengébb minőségű, olcsóbb ingből kevesebb lesz.

Az ipar és a kereskedelem ígérete szerint javul a férficipők minősége és választéka. Divatosabb nőicipők gyártásáról, illetve értékesítéséről jelenleg is tárgyalnak a kereskedelem és a termelővállalatok szakemberei. Változatlanul gondot okoz a hímzőfonal-ellátás. Egy jellemző adat: míg 1974-ben 460 ezer doboz hímzőfonalat adtak el, az idén az üzletekbe szállított csaknem két és fél millió doboz sem elegendő. Pedig a kereskedelem Jugoszláviából, Romániából és Kínából is importál.

Politika és gazdálkodás

Egy üzemi pártalapszervező munkájának tükré

Az újszegedi szövőgyár I-es, 50 tagú pártalapszervezetéhez három üzemszervező, a cernázó, a felvető és a kelmegyártó politikai és gazdasági irányítása tartozik, héttagú vezetőséggel. A szervező- és irányítómunkában a kollektív vezetés elve érvényesül itt amellyel, hogy a vezetőség tagjai önállóan dolgoznak. Az alapszervezet szinte minden tagjának van pártmegbízatása, amelyet felelősséggel végeznek. Ebből az alapszervezetből magasabb testületekben 31 párttag dolgozik. Tizenhatan rendelkeznek szervezett kereteken belül megszerzett politikai képzettséggel a marxizmus-leninizmus középiskolától az egyetemig.

Ez a keresztmetszet azt láttatja, hogy a szövőgyárnak ez a pártalapszervezete is erőteljes ahhoz, hogy a hozzátartozó üzemszervekben jól látszó elmozdulást irányító, gazdaságszervező és ellenőrző munkáját a mellette dolgozó KISZ- és más tömegszervezetekkel együtt. A gyári párt-végrehajtó bizottság közel két évvel ezelőtt vizsgálta meg átfogóan testületi ülésén ennek az alapszervezetnek egész tevékenységét. Azt követően az évi beszámoló taggyűlés adott alapot az alapszervezet munkájának jó minőségűre, hozzájárul, hogy mely munkaterületeken kell erősíteni a politikai irányítást, a gazdaságszervezést, az ellenőrző tevékenységet.

Most ismét napirendre tűzte a gyári párt-végrehajtó bizottság az I-es alapszervezet tevékenységének vizsgálatát. Figyelembe vette azokat a korábbi kritikákat megállapításokat is, amelyek megillették akkor az alapszervezet vezetőségét és tagságát, éppen a gazdaságszervezésben tapasztalt hiányosságok miatt. Megállapította most a gyári párt-végrehajtó bizottság a többi között azt, hogy korábbi bírálat hasznos volt, elérte célját, mert az alapszervezet vezetősége élt jogával. Szóval tette a termelési és termelékenységi feladatok alakulásának nem kielégítő voltát, a bergazdálkodásban észlelt lazaságokat, a gyártásban a minőség megkövetelését, a gépek állapo-

tában tapasztalt hiányosságokat.

Kedvező kép alakult ki mára — éppen a kritika nyomán — mindhárom üzemszervezőben. A beszámoló: időszakban mind a termelési, mind pedig a termelékenységi feladatokat teljesítették. A gyártás javítása végett úgynevezett minőségi bérézést dolgoztak ki, és ez mindhárom üzemszervezőben pozitív érzékelési hatással. Ugyanígy az alapanyagok takarékos felhasználásában is jelentős eredmények, mert fellendült a szocialista brigádok munkája.

A gyári párt-végrehajtó bizottság azt állapította meg most, hogy mindhárom üzemszervezőben — a párthatározatok szellemében — tovább növekedett a differenciáltan a dolgozók kereséte, vagyis helyesen alkalmazták a bérpolitikai irányelveket. A másik oldalon ugyanakkor, az üzemszervező költséggazdálkodásában túllépést állapított meg a gyári párt-végrehajtó bizottság. Erőteljesen hangsúlyozta, hogy ezen változtatni kell.

Korábban azt is észrevette a bizottság, hogy a párt-végrehajtó bizottság, hogy a szövőgyár I-es alapszervezetének vezetősége felfigyelt arra, miszerint egyes vezetők és a dolgozók között nem kielégítő a kapcsolat. Ez a jelenség megszűnt azóta, különösen a gazdasági munka átfogó értékelésekor, a vezetők minősítésekor. A problémák rendeződtek. Ez érzékelési hatását az üzemi demokrácia fórumain, amikor az üzemszervezők feladatairól, gondjairól, eredményeiről esik szó, a vezetők széleskörűen tájékoztatják a dolgozókat az őket érdeklő kérdésekről.

A gyári párt-végrehajtó bizottság most is úgy foglalt állást, hogy a szövőgyár I-es alapszervezetének vezetősége továbbra is erőteljesen foglalkozzon a munkaversennyel, a szocialista brigádokkal, a termelési és termelékenységi feladatokkal, a minőségi követelményekkel, bérpolitikai kérdésekkel az irányelveknek megfelelően, különösen pedig az üzemi költségvetési tervek betartásával.

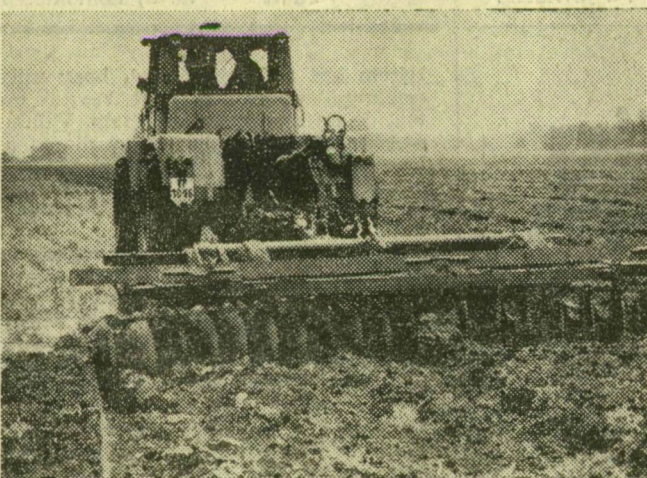
L. F.

Az aratás hajrája

Jól halad a szalmabetakarítás

Az idén a szegedi termelőszövetkezetek 6382 hektáron termeltek őszi búzát. Tegnap estig már 4600 hektárról sikerült betakarítani a termést. A kedvező időt kihasználva a hét végén teljes lendülettel dolgoznak a kombájnosok. Van még aratni való őszi árpa is, 100 hektár. Ezek a területek korábban elmaradtak, mert túlságosan vízesek voltak. Még félláncfalpas kombájnnal sem boldogultak. A tervek szerint a hét végén Hódmezővásárhelyről hoznak rizskombájnosokat a szegedi termelőszövetkezetek.

A kiskundorozsmal József Attila Termelőszövetkezetben tegnap este sikerült befejezni az őszi búza betakarítását. Ma már a kombájnosok a zab aratásához látnak. A szegedi Móra Tsz-ben még 200 hektáron, a tápié Tiszatáj Tsz-ben 250 hektáron, a mihályteleki Új Elet Tsz-ben 300 hektáron, a Felszabadulás Termelőszövetkezetben 150 hektáron, a szőregi Tisza-Maros-szög Termelőszövetkezetben pedig még 800 hektáron talpon van a búza. Ha az elkövetkezendő napokban a jelenlegi lendülettel tudnak aratni a szegedi termelőszövetkezetek,

Molnár József felvétele

Az aratás utáni legfontosabb munka a tarlóhántás

ben, akkor vasárnap este a vetésterület 85 százalékán befejezik az őszi gabona betakarítását. A hátra maradó 900 hektár terület aratásával előreláthatóan lassabban haladnak majd. Erősen ledőltek a kalászkok, és sok helyütt a gaz is feltört, ami hátráltatja a munkát.

Jól halad a szegedi termelőszövetkezetekben a szalmabetakarítás. Eddig közel 2200 hektár tarlóról gyűjtöt-

ték össze a szalmát. Lassabban halad viszont a tarlóhántás, még mindössze 732 hektár készült el. A termőföld másodszori hasznosítására több termelőszövetkezetben a felszabadult területeket ismét bevetették. A szegedi térségben a tervek szerint 902 hektárnyi területet hasznosítanak másodszor is. Ebből 692 hektáron már takarmánynövényeket vetettek.

Az utolsó oszlop

A tervezett ütemben épül a 750 kilovolts távvezeték

A KGST közös beruházással épülő 750 kilovolts távvezeték sorszáma szerint utolsó oszlopát szerdán állították fel az albertirsai fogadóállomáson az Országos Villamos Távvezeték Vállalat szakemberei. Ezzel meg nem fejeződött be a vezetékszerelés, de a 268 kilométeres magyarországi szakaszról 244 kilométeren — Szolnoktól Albertirsaig, illetve a Tiszántúlon Hajdúböszörményig — a munka „nagyjával” már végeztek. A Tisza keresztvezésénél, Szolnok fölött most építik az oszlopokat, mert a folyó magas vízállása miatt eddig erre nem volt lehetőség, s jó ütemben dolgoznak a szerelők a Debrecen-Hajdúböszörmény szakaszon is.

Megérkezett az albertirsai fogadóállomásra a második 750 kilovolts óriási transzformátor a Ganz Villamosági Művekből, amelyet az esztendő végéig újabb kettő követ. A munka a tervezett ütemben halad, az

egy részfeladatok teljesítése azonban igen nagy erőfeszítést követel a beruházás megvalósításában részt vevő vállalatoktól, szakemberektől. Ugyanis sok olyan berendezést helyeznek üzembe, amelyet Magyarországon még nem alkalmaztak, mint ahogy 750 kilovolts feszültséget sem kellett eddig transzformálni.

A fogadóállomás berendezése — kevés kivétellel — a helyükön vannak, jelentős részükön már az üzembe helyezését megelőző próbák folynak. A szerelés irányítóinak véleménye szerint a munka neheze, a két energiarendszer összehangolása — a Szovjetunió és a KGST-országok között — ezután következik. Erre a feladatra csaknem 100 oldalnyi programot dolgoztak ki. A szerelés befejezése után további próbákra és üzembe helyezési vizsgálatokra kerül majd sor, amelyek a töbortől az év végéig tartanak.